

forlader ham, lader E. B. Digteren spørge: „Er der nogen Mening i dette“? og svarer selv: „Nej, naturligvis er der ingen Mening deri.“

Endelig skriver Socialdemokraten den 5te Februar dette Aar i Anledning af Arne Garborgs „Mannfolk“:

„Hvad har unge Mænd med Mands Krav og Mands Ret at vente af den for Haanden værende Samfundsordning? Ja — naar de selvstændig træder ud i Livet efter en Ungdom oftest tilbragt under ødelæggende Strid med ophidsende Fantasier, saa staar kun disse Alternativer dem aabne: at gifte sig — hvis de har Raad til at forsørge en Familie, og hvor mange har det? — o: at binde sig for Livstid til et andet Menneske, at sælge sig som Ejendom, at slutte Kontrakt om Følelser og Viljer, at lægge Politibaand paa en Naturmagt; — eller at grunde et frit Forhold, o: et saakaldt utilladeligt, et illegitimt, som en dannet Kvinde i Reglen er for bunden og for bange til at turde indgaa, og som en Kvinde af Folket mangler Forstaaelsen af: hun er bunden paa sin Vis værre og dybere end Damerne paa sin, thi hun betragter det endnu i de fleste Tilfælde som et Fald, som en Slags Prostitution; disse Omstændigheder berøver ogsaa det fri Forhold sin Skjønhed. Endelig er der den tredje og almindeligst fulgte Udvej: de løse og flygtige Forbindelser med Allemandspiger, tilsyneladende saa billig købte, men meget hyppig skæbnesvangert dyrekøbte — hvad er det ikke for en slem Syge, de medicinske Studenter sidder og taler om paa Kaféen i sidste Kapitel af „Mannfolk“? Men det er alligevel den, de fleste unge Mænd er nødte til at slaa ind paa — hellere hin Risiko end Afholdenhed, det er et i og for sig ganske naturligt Ræsonnement. Men de føler det stygge og utilfredsstillende i denne Levemaade — og det er denne Følelse, som bringer en af Bogens Personer til i et mismodigt Øjeblik at udbryde: „Ja, vi er nogle Svin. Vi er Svin. Men hvad Satan skal vi gjøre?“ Nej — hvad skal de gjøre? det er netop Sagen.

Og videre hedder det, stadig om Mændene i Garborgs Bog:

Deres slemme Skæbne er det affaldsagtige Kjønsliv, hvortil den officielle Moral henviser dem, der endnu ikke enten kan eller vil lade sig paatrykke Ægteskabets livsvarige Stempel — et Kjønsliv omtumlet mellem Prostitutionens og de saakaldte Forførelsers betalte og stærkt blandede Nydelser, alt under længselsfulde Blikke til de virkelige Kvinder bag Konvientiensen og Askesens omhyggelige Burtremmer. Men Prisen paa en af de Fugle er Giftermaalet — og derfor ender det i Reglen ogsaa med, at man efter det bevægede Friluftsliv maa sætte sig pænt til Rette paa Ægtepers Pind, den man trods adskillig Basken med Vingerne ikke mere forlader.

De vil se, at Lighedsfordringen, som den fremkommer i de Udtalelser, jeg her har givet dem, begrundes paa dobbelt Maade: der søges Støtte for dens Berettigelse dels i Mandens Natur og dels i Kvindens. Snart hedder det: Det er nødvendigt for Manden med hans uimodstaaelige sanselige Drift, at